

A.E. Baconsky: *Jurnal* "Nu vom scăpa niciodată de impostori" (II)

Abstract

In the following fragments, a part of Baconsky's journal is offered to the public, presenting a few sequences from the writer's life during the first months of 1962, when the situation of writers and poets and their social and economical status was becoming more and more critical.

În *Caiete critice*, nr. 3-4-5/2008 s-a publicat, prin bunăvoie colectivului redacțional, *Jurnalul (I)* de H.E. Baconsky, unde prezentam că textul începe cu data de "17 Septembrie [1961]" și continuă până la data de "7.III.963", când se întrerupe. Pe pagina filei următoare apare precizarea: "Lipsesc 25 foi", adică 50 pagini de manuscris.

Continuăm publicarea *Jurnalului* începând cu data de "9 XI.961" îngăduindu-ne, totodată, să marcăm unele evenimente semnificative din viața și activitatea poetului în anii 1960-1963.

În vara lui 1959, familia Clara și Anatol Baconsky se mută în București, intr-un apartament acceptat, din clădirea de pe str. Dionisie Lupu (Tudor Arghezi), nr. 12-14. (Aspecte privind mutarea în Capitală în Petre Stoica, *Amintirile unui fost corector*, 1982, p. 60 și urm. și P. Țugui, A.E. Baconsky "părăsește" redacția *Steaua* (II), *Rostirea Românească*, Sibiu, an. IV, nr. 1-2-3, 1998, p. 128-149)

La București e înconjurat de scriitori tineri, iar în ianuarie 1960 începe colaborarea în paginile *Gazetei literare*, bucurându-se de amintirea lui Paul Georgescu și Z. Stancu. În luna mai îi apare la Editura Tineretului antologia *Poeti clasici coreeni*, iar în septembrie 1960 Espla oferă cititorilor cartea *Călătorii în Europa și Asia* de A.E. Baconsky. În aceeași perioadă aparuse *aprobarea* autorităților financiare ca Uniunea Scriitorilor să editeze, începând cu anul 1961 revista *Secolul 20*. Una din condițiile explicate, pusă de A.E. Baconsky la eliberarea sa din postul de redactor șef al *Stelei*, a fost *numirea* ca redactor șef al noii reviste *lunare - Secolul 20*, programată să apară în 1961. Încă din august 1960, A.E. Baconsky a început să elaboreze planurile și programul revistei *Secolul 20*, aceasta cu știrea secretariatului Uniunii, a prim-secretarului Mihai Beniuc.

Și, totuși, în decembrie 1960, Mihai Beniuc îi comunică că așa-zisa *hotărâre* a Comitetului Uniunii de numire ca redactor șef al revistei *Secolul 20* a lui Mihai Beniuc. Era una din cele mai dure lovitură intelectuale și morale primită din partea conducerii Uniunii Scriitorilor, Mihai Beniuc dovedind o ingratitudine incalificabilă. (Eu fusesem destituit în septembrie 1960 de la conducerea Secției de Știință și Cultură a C.C., însă foștii mei colaboratori s-au purtat nedemn prin *acceptarea* abuzului lui Leonte Răutu, principalul adversar politico-ideologic a lui A.E. Baconsky). Din motive inexplicabile, M. Beniuc nu a comunicat sincer lui Baconsky cine a refuzat autoritar numirea autorului *Fluxului memoriei* ca redactor-șef al revistei *Secolul 20*. Oportunismul și ingratitudinea lui Mihai Beniuc sunt de condamnat.

Volumul *Versuri* apare la Editura Tineretului în februarie 1961, iar în august, din același an, apare tot la Editura Tineretului *Versuri* de Quasimoto. În românește de..... Mutarea

în București și absența salariului lunar a pus familia Baconsky în fața unor cheltuieli ce nu puteau fi acoperite din drepturile de autor încasate de la *Fondul Literar*, situație incompatibilă, dacă nu chiar terorizantă pentru familia Baconsky.

Ca să-și aline cât de cât suferința morală provocată de confrății de la Uniune și patronii ideologici de la Direcția de Propagandă și Cultură de la partid, A.E. Baconsky pășește la redactorii de la *Secoul 20* și inaugurează colaborarea cu traduceri din poeti străini.

Și în viața personală intervin evenimente imprevizibile. Integrarea în mediile socio-intelectuale bucureștene, de bună seamă mai puțin rigide și cu anume prejudecăți tradiționale, existente în Orașul de pe Someș, îi oferă situații și oameni ce-i zdruncină poza mizantropică.

La Otopeni, unde fusese internat pentru control medical și tratament se regăsește: "...încep să mă simt mai bine. Dincolo de excelentele îngrijiri medicale mă va călădui poate și frumusețea nemăsurată a locului, poate și liniștea - cea venită din afară pentru că cealaltă întreioră mi-au ascuns-o anii și bucuriile ireversibile". (Scrisoare către P.T., sept. 1959)

În iunie-iulie 1960, e supus unui nou control medical. Se pare că, acum în spital, cunoaște pe doamna Ioana Postică, profesoară de franceză, temporar cu slujbă de asistentă medicală, căsătorită, fără copii. De aceeași vârstă, nouă prietenă, știutoare de poezie franceză, frumoasă și discretă, estompează depresiunile și nesatisfacțiile cotidiene, întreaga ființă a poetului năzuiește spre fericire și iubire, se dăruiește vieții și creației:

"Adu-ți aminte arama / cu umerii roșii trecând / Singură. Adu-ți aminte / saralandele toamnei. / Uită frunzele rugii, / apele calme, pădurea / care pleca murmurând - / uită decorul mereu / schimbătoarelor farmece. Uită / și zilele, lunile, ceața / prin care veneam căutându-ne..." (Dans în octombrie)

Parurge ironic și zilele de "judecată" oferite de confrății la Conferința pe țară a scriitorilor din 22-24 ianuarie 1962, ca în primăvară să călătorească dezinvolt prin... Țară. Cum însuși mărturisea, apucase, cu "mai bine de 5 ani", pe o nouă cale artistică, fără să se abată de la ea. (Pavel Tugui)

9.XI.[1961]

Au trecut zile neînsemnate cu nimic în viața mea. M-a vizitat un tânăr poet, student la Conservator și mi-a făcut o enormă bucurie arăfîndu-mi un exemplar complet zdrențuit, din *Fluxul memoriei*; îl citiseră vre-o sută de colegi și prieteni de ai săi. Cumplită plăcereală a fost strădania mea de a cărpi, după cerințele editurii, o mică monografie turistică a Clujului. Câteva file am avut senzația croitorului periferic, sortit să întoarcă haine vechi și să peticească, să transforme pantaloni uzați în fuste de damă. Ce să fac dacă n-am fost capabil de discernământ, orice exigență, orice rațiune. se cer articole politice dar nimenea nu simte necesar să disocieze cele bune și utile de celelalte, plate, inutile, simple parafrazări ale altor și altor asemenea piese. Totul e să fie și să vină mereu pe banda rulantă ca să

nu se tulbure mecanismul redațional. Nu știu dacă autorii se gândesc la eventualitatea de a fi sau nu fi cetiți de cineva - mai curând nu se gîndesc - cei care le publică sunt însă absolut indiferenți la asemenea probleme. Cine e vinovat de această situație. Nimenea, desigur și tocmai asta mi se pare cumplit.

De trei luni nici o editură nu plătește drepturile de autor cuvenite după o muncă prestată și acceptată sau chiar tipărită. Cauza? N-o cunoaște nimeni. Înțîmpină un fel de Congres al scriitorilor cu lamentabile tribulații și adesea cu foamea. De multe seri la rînd ceaiul gol e hrana noastră. Cei două duzini de privilegiați – oamenii receptiilor – au câte două-patră salarii și importante sume la CEC, încât sumele ce le provin din literatură sunt binevenite chiar peste un an sau doi. Cît va mai dura postul? N-o cunoaște nimeni.

23.XI.[961]

Milo P[etroveanu] m-a rugat să-l însoțesc într-o vizită la Stancu. Am acceptat și iată-ne ajunși. L-am găsit împreună cu Barangă și îndată ce am intrat, gazda a cuvântat, după obiceiul său: Tin să precizez de la început că avem printre noi pe unul dintre cei mai de seamă poeți contemporani ai Europei (eu eram; am fost avansat). Apoi, ne-a exprimat profunda sa angoasă privitoare la viitoarea conferință scriitoricească. Va fi reales Beniuc (reales e un termen cu totul nepotrivit!) și i se vor adăuga 4-5 tineri purtători de servietă. Stancu manifestă o veche dorință de a se retrage la Breaza să scrie, lăsând treburile scriitoricești pe seama hazardului. Părea f[oarte] afectat de atacul lui T[itus] Popovici instigat de Beniuc. Ce oameni slabii! Ce-l poate interesa în fond o asemenea ispravă? După o firavă iluzie, revin la vechile temeuri. Beniuc va rămânea până la parozism prim secretar al Uniunii Scrii[orilor]. E de altfel singura lui formă de nemurire!

28.XI.[961]

Astăzi Milo P[etroveanu] a fost numit la V. Romînească. M-am bucurat și l-am felicitat din toată inima. Eu rămîn să șomez mai departe sub lozinca: are Dumnezeu grija de păsările cerului!

Un coleg clujean mi-a adus vestea excluderii din partid a ultimului dintre ticăloșii care-mi făcuseră viața imposibilă între zidurile bătrânlui oraș. N-am trecut încă să caut a le publica în locurile cele mai puțin insalubre: mai cu seamă la *Gazeta* și *Contemporanul*. Prelungindu-se fastul conferinței, editurile continuă a nu plăti nici un ban și mă simt aproape ca Demostene Botez cel de acum 8 ani, care le colinda prin redacții cerând subiecte pentru posibile articole de imediata publicabilitate.

17.XII.[961]

Două delegații reprezentative ale scriitorilor români au plecat să ducă faima literelor noastre peste hotare. În Ungaria: Dem. Botez, D. Corbea, Letay L. și A. Rău. În Cehoslovacia: Nagy Istvan, I. D. Bălan, N. Țic și Veronica P.[orumbacu]. N-am

[scrierii minore, orice dupătut, orice rostire de co-
articole politico dar nimeni nu vădese să
dispreze că bună și utilă de secolalte, plate, mu-
ibile, simple parafrajări ale altor și altor estimabile
prece. Totul, c'nu fi să nu vădă niciun pe bandă
rulănă și să nu se tulbure mecanismul re-
dacțional. De altă lată autori se gândesc la
existența literelor și fi să nu nu fi sefi de
Gheră - una vorbind un se grăbit - că care
le publică nu văd absolut condiționat la su-
menii probleme. Cine e ignorat de ecipașe și
familie? România, desigur și formă astăzi nu îl
pare complet?

De besi cum să o editură nu plece dupătul de
autor curiose după o mulțime preteză și acceptată
sau chiar tipărită, lauze? Nu-o amintesc nimeni.
Întâmpină la fil de Congresul scriitorilor eu-
ropei într-o tribulă și elibera ca frumuse. De
multe ori le sunt cerute să c'nu fie române români,
ci doar bogini de privilegiati - români recop-
tilor, și de la 7-8 salarii și români astăzi
sunt la CEC -, dacă suntem ce le provad deci
literatură sunt românești chiar peste tan-
său doi. Că nu mai dăruie posturi? Nu-
cunosc nimeni!

23.XI. Milo P. m'a rugat să-l întâlnească vineri
la Stancu. Am acceptat și să-l săptăm
l-am pus în compunere cu Barangă și următo-
rul săptămână, după o anunțat, slujă-

scrierile sălăi. Tu să pleceșc dela recuper-
ări anuale primăvara și în primăvara următoare
mai de seamă poeți contemporani și bu-
nici (eu, enam; am fost avansat), tineri
și-a rezervat și prefauda sa urmăreș-
te publicarea conformită
scriitoricească. Va fi reales Beniuc (ace-
les e un termen cu totuș negativ!)
și i se vor adăuga 4-5 tineri purtă-
tori de servicii. Stancu manifestă o
sărbătoare de săptămâna târziu și efectuat
și se îndreaptă la Breaza
și scrie, lăsând treburile scriitoricești
pe seama hazardului. Părea făcător
de abacul lui T. Popovici instigat de
Beniuc. Ce români slab! Se-l poate
defensiune de fond și asemenea după ce
auză o foarte lungă, zintă la văzule
femelelor Beniuc va româna fără la pa-
rofesie și prim-secretar al V. Secț. E succul-
tanjivă lui formă de nemurire!

28.XI. Astăzi Milo P. a fost numit la V. Romî-
nească. M-am bucurat și l-am felicitat în
totătră triste. Ea venin să formă mai de-
parte sub logonă: are Dumnezeu grija de
păsările cerului!

Un vîzor clujean mon adus ușătră cred-
erile din partid a ultimului lontă bică-
loșii care-mi făcuseră ușătă îngrijorătoare
într-o judecătă bătrânlui oraș. N-am tocmai

încă să sunt a ie pușcica prin locurile
pele mai puțin iubăibile; mai că sună la
gegetă și Contulorani. Prelungindu-se
peste contrințe, editurile continuă a
nu plăti să nu făm și nu sătăcăapse
se fămătoare. Botez, cel de acum 8 ani,
carele coloană poate relații, se vede subțire
peste posibilele articole de oreloră publică
bilă!

17.III. Deve delegații reprezentativi ale arătoilor români
au plecat în două forma lățările noastre peste hotare.
În Ungaria: Dan. Botez, I. Corbu, Letay L. și A. Lacă.
În Gheorghia: Nagy István, I. D. Bălăș, N. Tîrcă și Ionica P. C.
Nu au reușit aceste bătrâni să vorbesc de judecățile
ale delegaților și nici nu reprezintă și
pe moară, cu ochii lor, vor zicea deci și eu. În Ungaria
mod de a galata, care mi se zine în cecum văzut!
Trecând prin București, Rău mi-a povestit un episod
fătărit. Cu ocazia săptămânii filmului francez la Cluj
din ordinul personal al lui Vaida, au fost nevoie
peste 100 de bătrâni amatori de autografe care să
reprezinte la teatru pe Jean Marais. Poate că stu-
dentii, muzicii, funcționari etc. Au fost însumati
36 ore în sălile miliției, bărbății au fost
împins să femeile sperate să acceseze punctul.
Majoritatea doară să, după eliberare au fost
se găse, deși așa erau destinații în licee
erau bătute și lovită. Însuși Rău a primit un
plăcuțelă în liceu, în care i se cerea să
comunice rezultatul pe sanctiuni altui-

mărturie său său la sedințele împăratului
lui Leonida Neamțu care, nici măcar aștepta-
runt la vreme autograf, trecea pur și simplu
pe stradă, ca să fie și apropiindu-se să
vadă ce se întâmplă la respectivoul clu-
nematograf, să aștepte să ferme miliție
de unde, după ce și-a dat cuțitele
și amărăt, tormașul să pară să desfășoară
acțiunile mălinelor său: să le chinuă glo-
boanele în fața arței burghere!

Așa a mulțat o felică noastră. M-am plu-
bat astăzi seara prin parterul hotelului
și mi-am amărit de populație, ce bine e
în te purtașă înalte în alb și în rai
ne morătoare spătiale, să te joci cu verșile
jimborei și fabuleană și să le poți să o vreau,
mai mult de decubit, din propria te urmă.

Craciunul te apropie și cu el, prin inter-
venția unor mesaje de abundență rurală des-
pre care am fost prevenit prin scrisori,
vom trăi cîteva săptămâni normale. Vom chema
este și prieteni, vom avea în forță scriso-
rile său de la mărturie și de la luceafăr
apoi după searăna oră de lucru vom re-
zuni la sârbi de noastră obișnuite. Vom
dusuci, măne și fețe și mi pale pe suflat
și să vorbim cu nou împrumut la Fondul
Literar, cum altfel nu se mai poate? Trist,
dar inevitabil!

văzut aceste țări, dar sătăcăi de jude-
cioasa alcătuire al delegaților ce mă vor
reprezenta și pe mine: cu ochii lor voi vedea
deci și eu. E singurul mod de a călătorii,
care-mi revine în exclusivitate!

Trecînd prin București, Rău mi-a povestit un episod fătărit. Cu ocazia săptămânii filmului francez la Cluj
din ordinul personal al lui Vaida, au fost nevoie
peste 100 de bătrâni amatori de autografe care să
reprezinte la teatru pe Jean Marais. Poate că stu-
udentii, muzicii, funcționari etc. Au fost însumati
36 ore în sălile miliției, bărbății au fost
împins să femeile sperate să acceseze punctul.
Majoritatea doară să, după eliberare au fost
se găse, deși așa erau destinații în licee
erau bătute și lovită. Însuși Rău a primit un
plăcuțelă în liceu, în care i se cerea să
comunice rezultatul pe sanctiuni altui-

Azi a început o feerică ninsoare. M-am plimbat cîteva ceasuri prin cartierul șoselelor și mi-am amintit de copilărie. Ce bine e să te purifici sufletește în alb și în naivă
migrații spirituale, să te joci cu vîrstele pierdute pe totdeauna și să lipsești o vreme,
oricât de scurtă, din propria ta viață.

Crăciunul se apropie și cu el, prin inter-
venția unor mesaje de abundență rurală des-
pre care am fost prevenit prin scrisori,
vom trăi cîteva săptămâni normale. Vom chema
cățiva prieteni, vom avea în sfîrșit sentimentul că sănem în rândul lumii –
apoi după scurtul interludiu vom reveni la
sărăcia noastră obișnuită. Pînă atunci, măne
va trebui să-mi calc pe suflet și să solicit un
nou împrumut la Fondul Literar, căci altfel
nu se mai poate! Trist, dar inevitabil!

6-I '962

Aseară în camera de partid a Uniunii
Scriitorilor am stat de vorbă cu Novicov în
legătură cu volumul meu și cu diversele

calomnii debitate la adresa mea. A intrat la un moment dat Deșliu îmbrăcat în ceea ce se numește Jargonard un palton de „fost”. L-a achiziționat la Consignație de la vreun fost deputat, director de bancă sau patron de restaurant. Era f.[oarte] mîndru de achiziția lui și mîngîia cu voluptate blana de vidră, cu imperceptibile eroziuni. Răposatul fusese ceva mai gras sau poate a prevăzut uluitoarea metamorfoză a veșmântului și a lăsat loc poetului să-și alcătuiască un pântece rotunjit ca un apendice al prestigiului și combativității. Ce puțin le trebuie acestor nouveaux riches! Un palton de fost, o casă cît mai mare și cît mai aproape de șosea, o mașină fie și mai ponosită – niște călătorii în streinătate, niște salarii, venituri diverse, două-trei soții schimbate la interval de cîțiva ani, – iată idealurile cele mai demne de un redactor șef sau pur și simplu un scriitor fruntaș! Și ce fericiti săt, probabil, cei capabili să se mulțumească cu atîta. Vai însă celui sărac cu duhul care visează infinitele și înșelătoarele apariții ale sublimului! Vai, acelor – vorba lui Bacovia:

... nebuni rătăcitori, tăcuți
Gesticulând pe bulevard!

8.I.'962

Poeții tineri mă vizitează încontinuu. Deobicei, băieți talentați și săraci, cu aer de păsări speriate și cu figuri mistuite de anahoreți juvenili. Sunt singurele mele relații acești necunoscuți și cu ei mă simt în afara intrigilor, meschinărilor, invidiilor, cupidiților, demagogiilor viermuisesc în mediul scriitoricesc. Viața mea se confruntă cu prospetimea și ingenuitatea unor vîrste ireversibile și mi se pare că eu însuși mă cunosc în ei, aşa cum eram odinioară – poate doar aerul meu de sabie și ochii incandescenti ai celui ce nu admitea concezia, nu-i mai păstrează această generație recentă. Are o anumită cumințenie vecină imperceptibil cu resemnarea. Sau poate o maturitate prematură; uneori – și aceasta cînd o surprind, îmi displace – manifestă chiar tendințe precoce de abilitate și diplomatie. O, cît de infirm am rămas în această privință, pînă astăzi! Nu voi fi niciodată capabil să mimez prețuiri, interes, curtoazie.

Nu pot afecta ritualul, destul de rudimentar dealtfel, al demagogiei, nu pot asculta neadevăruri flagrante, fără să riposteze violent, nu pot recunoaște erori iluzorii, simulînd un respect profesional și ad-hoc – și asta e rău, e o adevărată infirmitate! Pot simpatiza sincer un măturător din parc și îmi pot împărtî cu bucurie tîrgările la grădinarii orașului dar nu pot schița zîmbetul de rigoare când întâlnesc un „scriitor”! În fond ar trebui să o fac – n-ar fi o concesie în artă ci în viața mea; dar oare se pot separa aceste două reverse ale ființei mele?

12.I.'962

Am publicat în „Contemporanul” – un protest împotriva bandelor care au atentat la viața lui Sartre.

Nu știu de ce toți foștii legionari țin să-mi dea lecții de marxism: G.[azeta] L.[iterară] de ieri publicase un oarecare I. Lungu, fost slb legionar, care denunță „gravele abateri de la marxism” din studiul meu *Declinul Metaforei*. Oare e necesar ca asemenea specimene să apere puritatea ideologică a criticii noastre?

La Casa Scriitorilor am cetit toată după amiaza reviste streine. Un italian scriind despre J.S. Perse ajunge la concluzii f.[oarte] învecinate cu ale mele: un poet sgomotos și de o măiestrie inutilă!

15.I.'962

Liniște. Viața e calmă și rectilinie. Văd în jur agitația oamenilor din cele mai variate meserii. Scriitorimea e placidă și stagnantă. Revistele apar automat, nu vezi nici o inițiativă, nici o întrebare, nici o discuție – nimic capabil să te antreneze. E un profesionalism meschin, o inertie cotidiană. Regret că nu mă pricep la ceva foarte concret: inginerie, medicină, chimie etc. Aș intra să lucrez cu toată pasiunea și m-ăști simți foarte fericit. Munca mea ar da roade palpabile, de utilitate directă și imediată. Ce bucurie să vezi oamenii mutîndu-se într-o casă zidită de tine!

Și eu zidesc – dar cine va păși vreodată pragul casei străvezii pe care mă străduiesc să o duc la bun sfîrșit? Incertitudine și îndoială. Faci și parcă nu s-ar alege nimic. Și

printre atâtea ostilități te simți strein și nefolositor.

18.I'962

Astăzi e o zi festivă. După cinci luni de pauză, în sfîrșit se anunță plata drepturilor de autori. Iată-mă la casieria F.[ondului] Lit.[erar]. Aștept să încasez vreo 3 000 lei. În fața mea o doamnă de 50-55 de ani, asistă la numărătoarea banilor ce-i revin. Fără să vreau număr și eu odată cu casierul. Când ajung la 70 000 pierd șirul. Casierul continuă, apoi femeia deschide o sacoșă imensă și îngrițădește înăuntru mormanul de bani-note, uitându-se, parcă jenată, în jurul ei. Cineva din spate spune că e soția lui Călinescu. Bietul de el, pe lângă modestul venit lunar de cc. 10 000 – iată și o altă pacoste pe capul lui!

Oricum cei trei mii ai mei îmi asigură plata datoriilor și dacă vor prisosi câteva sute, va fi excelent.

Am semnat contractul pentru traducerea lui A. Lundkvist, ceea ce înseamnă încă 3-4 luni de existență oarecum asigurată. Vorba lui Vallejo: Vai de atât, vai de atât de puțin, vai de tot!

21.I'962

Au venit clujenii la Conferință. Mănuine va începe. Am primit și eu o invitație, ca un strein oarecare: locul nr. 289. Mă voi duce să asist. Sunt sigur de pe acum de concluzia acestui areopag: cauza principală a stagnării poeziei sunt eu, izolat, evazionist, inactual etc. Mă vor lovi toți și din toate părțile. Ce pot face? Sunt sigur că și dacă aș scrie altfel, tot n-ar fi bine: mi s-ar pune la îndoială sinceritatea. Dacă scriu așa cum sunt, nu e bine. Dacă n-ăș mai publică nimic spre a nu împiedeca mersul poeziei noastre, iarăși n-ar fi bine. Dar oare dacă aș înceta să mai exist? Ce negre sunt aripile vîntului care mă învăluie. Poate că sunt un monstru cu adevarat. Aș vrea să fi fost altfel dar e tîrziu, nu se poate. Dacă măcar fosforul oaselor mele va spori fertilitatea unui ogor undeva, tot voi avea o justificare de a fi existat?

24.I'962]

Conferința s-a deschis, a avut loc și s-a încheiat pentru invitați, astăzi înainte de

masă. După masă delegații vor alege noile organe de conducere. Prezidiul festiv a fost alcătuit din T.[udor] Arghezi, (care a stat doar până la prima pauză), apoi scriitorii: Ion Brad, Mircea Dumitru, Z.[aharia] Stancu, Marcel Breslașu, V. Em. Galan, Nagy Istvan, Al. Ghilia, Kovacs Gyorgy, Marin Preda, Titus Popovici, Ion Pas și, bineînteles, M. Beniuc. Raportul lui Beniuc a citat succesele poeziei din perioada de după Congresul din 1956, excludîndu-mă total. Așadar cărțile mele apărute în acest răstimp, adică *Dincolo de iarnă, Fluxul Memoriei, Versuri* – sunt nule. În schimb, la capitolul negativ am fost situat în centru (evazionism, apolitism, însingurare etc.). Au urmat oratorii, care m-au atacat aproape toți, debifînd felurile acuze și sfîrșind prin a recunoaște că sunt „înzesrat” (termen ad-hoc pentru a evita cuvîntul *talent* ce li s-a părut nemeritat totuși). S-au spus pe socoteala mea lucrurile cele mai diverse; pînă și cultura mi-a fost considerată „gongorică” de către un personaj care pretinde că îmi argumentez un eseu citindu-l pe „obscurul pornograf Restif de la Bretonne” (Bretonne Restif, astăzi cînd, în sfîrșit, o lume întreagă îi acordă locul important pe care-l merită, trebuie să sufere și el din cauza mea!). Un orator, critic oral, cunoscut printr-o vastă activitate prin ședințe, și-a manifestat încîntarea că eu n-am fost ales delegat, și a considerat că e aici manifestat, unanimul oprobiu al confrăților care dezaproba total poezia mea – ca și cetitorii, de altfel, a încheiat oratorul: numele său e A.[lexandru] Oprea. După ultimii vorbitori, Beniuc mi-a sugerat că „e foarte așteptată o luare de atitudine” din partea mea, căci, oricum, n-ar fi bine! să nu vorbesc. Mi-am scris un mic text pe care l-am citit în 3-4 minute.

După câte mi-am dat seama și am auzit, eu eram desemnat ca obiectiv al acestei conferințe – obiectiv în sensul de molimă ce trebuie lichidată. Cred că scopul a fost atins. Îmi dau seama că nu trebuie să mai încurc splendidul zbor al poeziei noastre. Cum voi trăi, încă nu știu. Practic nu prea văd de ce ar mai trebui să trăiesc? Deocamdată ezit încă, pendulînd între derută și speranță mult prea vagă. Nu e oare speranța un

pseudonim al lașității? Patrie ingrăță, nu vei avea oasele mele, spusesese luptătorul latin; nu pot repeta vorbele lui. Aș spune altfel: Patrie iubită, iartă-mă dacă îți voi lăsa, din tot ce-azi fi vrut odată, singure oasele mele. E în orice caz cea mai certă moștenire pe care o voi lăsa. Binecuvântați fie cei ce se străduiesc ajutându-mă să o împlinesc mai repede!

26.I.'962

Aseară, deși nu făceam parte dintre delegați, mi s-a făcut cinstea de a fi invitat la recepția finală. Nimenea dintre cei mari, cu toate că erau mulți, nu mi-a acordat vreo atenție. De fapt, nu înțeleg de ce am fost chemat. Conducătorii statului s-au întreținut cordial cu biroul, nou ales, al Uniunii. Cineva spunea lângă mine că însuși Gheorghiu-Dej l-a chemat pe Cicerone Theodorescu să ciocnească un pahar, cu toate că respectivul nu e membru nici în comitet. Fețele tuturor – sau aproape ale tuturor – erau exaltate. Obscurii abuzau de excelențele băuturi și încercau să escaladeze prestigii, fraternizând cu cei mai celebri și invitându-se la intimitate! Demostene Botez a citit un lung discurs pe care toti l-au ascultat cu resemnare. Îndată ce conducătorii au plecat, nevăzut de nimenea am ieșit reîntorcându-mă în vizuina mea. Dar ajuns acasă, propria mea locuință mi-a părut streină; nu mai era în ea nimic din amprenta locatarului și am simțit cum încet, încet se mută în ea altcineva.

Culmea stupidității ridicolе: Paul Gеorgescu, în ciuda eforturilor sale diplomaticе, a fost și el atins destul de substanțial și a decăzut din rosturile lui politice! Cred că încă acum 2-3 luni, când îi spuneam că *de ce te temi nu scapi*, mă privea cu îngăduință...

1.II.'962

Zilele trec peste mine, sumbru și derulant. Am fost aseară la Șelmaru să-i propun colaborarea mea la revista *Teatrul*. A fost foarte amabil, dar mi-a răspuns că e scrisă în întregime de oameni de teatru: actori, regizori, scenografi etc. deci nu vede ce i-azi putea da în afara doar de o piesă! Astăzi am vorbit cu Dem.[ostene] Botez, directorul *Vieții Rom.[ânești]* unde încă din iunie 1961

de care, să nu sită își interzică bucuria cu toată
fățuime și n-ai multă fante frumos! Nume
nu are de roade palpabile, de utilitate directă
și dreptate. Ce bucurie să vrei oamenii ma-
fondru-se între ei, să fie fătă de tine!

Si en zdroesc - din care va fi si recodata
proprietatea tragerii pe care ma introducesc
- de la bun sprijn? Încercătudine și
îndrăzneală. Făci și ferecă să te aleagă omul
și poarte astfel obținăți se contează
a reșfoloritor.

18. I. 1966 înafă și fi festivă. Duge conci lume de
pește, respectiv se aruncă florișorii după autor. În față nuă la caseră F. B. Boffet și
Grecu și urmă 3000 lei. În fete năse o domeniu
de 50-55 ani astăzi în număr foarte binețor
e-i revie. Pără în vecinătatea și au obiecte
în pasarele. Cinele ajung la 70.000 polod și mai mult.
Casării continute, apoi femeia deschide o sa-
zgă întinsă și dezvăluie măciuța mormo-
ană de bancușă, uitându-se pe râul Ghimbă,
în jurul ei. Omenia doar spune cănu în cale
soție lui Călmăcescu. Brâul de el, pe longă
măiestru venit luman de ac. 10.000 -
înfa și o altă preoție pe Capul lui!

Oricum peisatul mi ai mai făcut astăzi
plată datelor și dacă vor părea astfel
mei, va fi excelent.

caiete critice

am un studiu despre poezia sud-americană și o serie de traduceri din respectivii poeti. Mi-a spus că de la mine vrea poezii originale în spiritul criticilor ce mi s-au adus. Replichernu-i că pînă atunci vreau să știu soarta traducerilor, mi-a răspuns cu un zîmbet perfid că... speră să le poată publica prin iunie-iulie 1962. Ce cumplită și monstruoasă ticăloșie! Acest bătrîn nul știe prea bine că mă condamnă astfel la o lună de foame și totuși – ba chiar tocmai pentru asta! – mă amînă la infinit. El are cîteva salarii și peste toate mai și câștigă 4-5 mii pe lună de la publicații și edituri. Ce logică stranie în toate acestea! Despre echitate nu mai vorbesc –, e un termen cu totul absurd.

Am presimțirea că la viitoarea plată a F.[ondului] L.[iterar] voi fi omis de Editura Tineretului, cu toate că legea îmi dă dreptul la o programare de 2-3 mii lei. Plătind rata de datorie la Fond și încă unele resturi pe la cunoștințe, tot mi-ar rămînea vreo 7-8 sute de lei. Cred însă că, ostracizat cum mă aflu, nu voi putea beneficia de acest drept. Nu știu să mă mai adresez vreunei redacții sau să las totul baltă. Poate că toți mă vor refuza cu aceeași amabilitate. Să fie o dispoziție de sus? Sau e simpla manifestare a unei lașități? În ambele cazuri, refuzul e la fel de justificat. Trebuie să depășesc vechiul evazionism și în acest fel, mai concret!

De dimineață am fost la ESPLA – predându-i lui Gafita cartea mea despre poeti și poezie (eseuri și traduceri). Gestul e gratuit. L-am facut aproape mecanic, deși îmi dădeam seama că nu va avea nici o consecință multă vreme și noua mea carte se va odihni (alături de volumul de versuri cu stagiul de trei ani) prin sertarele redacționale.

Milo P.[etroveanu] e încă din afară. Numeira sa de acum peste 2 luni e reconfirmată la V.[iața] Românească.

6.II.'962]

La *Gazeta lit[erară]* – lectură de reviste streine. Liniște pretutindenea și ordine perfectă. Sunt alternativ gol și plin ca o clepsidră care se întoarce. Nu pot vedea prea departe. Nu sunt nici abătut, nici revoltat, nici nemulțumit, nici consternat de toate cele ce mi se întâmplă. Sunt absent din

propriul meu suflet chiar, nemaivorbind de trupul ce se vehiculează în neștiere. Numai când mă gândesc la aceste ținuturi cărora le sănt o zadarnică progenitură, simt întorcându-se o parte din sufletul meu, adusă de o adiere melancolică – și îmi vine să-mi aşez capul pe piece piatră. Văd hipertrofiată în fața mea imaginea lui Sadoveanu, ca o hartă a țării cu geografia inefabilă. Pași pretutindeni, cărți, oameni, sunete în spirală –, toate, toate ca niște rojuri cu nepătrunsă euforie...

Am văzut ieri un film după *Doamna cu cătelul*. Ce geniu gris – acest Cehov. Simte la un moment dat că toate banalitățile dialogurilor sale devin pe negândite de aur. Ce cumplită alchimie, ce putere disimulată, ce groaznică amărăciune! Se pare că dintre toți, cel mai bine cunoaște toate acestea – și câte altele! – Hemingway! Adesea se ducea pe ascuns la Ialta, bătrânul lup american! Cinstea lui căci e foarte greu să-i deslușești amprenta mâinii pe clanța acelei case unde se mistuia Anton Pavlovici!

8.II.'962

Făcând *agenda* pentru Steaua, am citit în *Esprit* – un articol de P.[etru] Dumitriu. Era o bâiguială penibilă între stânga și dreapta: un fel de învățătură pentru capitaliști pentru a putea ieși din încurăturile lor de astăzi. Ce inutilitate! L-am revăzut pe când era aici și îmi sugera să fiu mai suplu. Toată plecarea lui e, sub toate aspectele, un gest care-l descalifică. Țara trebuie iubită în orice ipostază, iar într-o vreme când a o părăsi înseamnă *a fugi*, scriitorul n-are voie să facă. Într-o singură direcție e permisă fuga dacă viața te-a învins: în pământ! E trist căci ne e, undeva, specific. Un P.[etru] Dumitriu rus, ar fi de neconcepțut!

Presimțirea despre F.[ondul] L.[iterar] s-a realizat parțial: am fost totuși programat, dar cu mai puțin de jumătate din cât mi se cuvenea. Oricum, mai pot supraviețui o vreme.

21.II.'962

Zile stagnante și lâncezeală sufletească. Mici plimbări și triste reflexiuni. M-am decis să plec mâine, pe două săptămâni în Moldova.